

WEEK VAN HET KATHOLIEK ONDERWIJS 6 T/M 10 OKTOBER 2014

Iedere dag bieden katholieke scholen aan ontelbare leerlingen een bemoedigende omgeving waarin ieder kind er mag zijn en saamhorigheid belangrijk is. Het is goed om tijdens de week van het katholiek onderwijs samen stil te staan bij de waarde van dit onderwijs.

FEEST VIEREN

De week van het katholiek onderwijs en de Kinderboekenweek vallen samen. Het thema van de Kinderboekenweek is 'Feest!' Het thema van deze lesbrief is een variant hierop. Het biedt u de mogelijkheid beide evenementen met elkaar te verbinden en in de lessen godsdienst-levensbeschouwing een katholieke invulling aan het thema te geven. We hopen dat deze lesbrief ertoe bijdraagt dat de week van het katholiek onderwijs geen abstract gegeven blijft maar dat de kinderen in de klas er deel aan hebben. Veel plezier en inspiratie!

Voorwoord

Graag bied ik u voor de week van het Katholiek Onderwijs de lesbrief 'Feest vieren' aan.

Feesten zijn belangrijk op katholieke scholen: Kerstmis, Pasen, Sint Maarten en andere feesten worden op veel scholen gevierd. Scholen zijn betrokken bij eerste communie en vormsel.

Met feesten laten we zien waar het in het leven om gaat. Een mens is geen vat om te vullen met weetjes, geen computer die geprogrammeerd moet worden om taken te vervullen, maar een *persoon*, met gaven en talenten. Die persoon mag zich ontplooiën met zijn rijkdom aan menselijkheid; daar is katholiek onderwijs op gericht. Feesten spelen daarbij een grote rol: je mag het leven vieren als geschenk. Bij een feest gaat het even niet om wat je moet en presteert, maar om mens-zijn, blijheid en dankbaarheid. Jezus heeft een feestelijke maaltijd gekozen als manier om zijn leven, dood en verrijzenis te vieren.

Bedankt voor jullie inzet voor een school waar *mensen* tellen!

+Jan Hendriks
Bisschop-referent voor het onderwijs

FEEST VIEREN

Colofon

Auteurs Bisschoppelijk gedelegeerden Astrid Bakker (Bisdom van 's Hertogenbosch) en Liesbeth Stalmeier (Bisdom Rotterdam). Deze uitgave is tot stand gekomen onder auspiciën van de Nederlandse Katholieke Schoolraad

Imprimatur + Jan Hendriks
Haarlem, 23 juli 2014.

Opzet van de lesbrief

De brief bestaat uit drie katernen, voor de onderbouw (groep 1 t/m 3), de middenbouw (groep 4 t/m 6) en de bovenbouw (groep 7 en 8). Ieder katern bestaat uit twee lessen, die elk uit drie onderdelen bestaan: een inleidende werkvorm, de kern van de les en de afsluiting. Een les duurt gemiddeld 25 tot 30 minuten. Het katern van de onderbouw heeft als titel 'Het feest van Franciscus', naar aanleiding van Werelddierendag op 4 oktober. Op een speelse manier komen begrippen als 'vrede sluiten' en 'dankbaarheid' aan de orde. Het katern van de middenbouw heet 'Een onverwacht feest'. Aan de hand van afwisselende werkvormen komen de kinderen in aanraking met de begrippen 'verwondering', 'overvloed' en 'delen'. Het katern 'Feest in de kerk' voor de bovenbouw besteedt aandacht aan de hechte groep die aan de wieg stond van de katholieke

Kerk en stelt kerkelijke feesten aan de orde. Het materiaal voor de verschillende bouwen bevat elementen die kunnen worden gebruikt in een gezamenlijke viering: zo krijgt de **week van het katholiek onderwijs** op school een waardige afsluiting in de lijn van het thema.

Wilt u meer exemplaren van de lesbrief ontvangen? Vraag deze aan door een e-mail met daarin het gewenste aantal en uw adres te sturen naar onderwijs@bisdomdenbosch.nl.

Extra

- ▶ Aanvullend lesmateriaal, werkbladen, liedteksten en de lesbrief zelf zijn te downloaden op www.katholiekonderwijs.nl.
- ▶ De folder van de Week voor het katholiek onderwijs staat op www.vkonet.nl/nieuws/4623-de-week-van-het-katholiek-onderwijs-6-tm-10-oktober-2014.
- ▶ Het project 'Feest! Weet wat je viert' heeft tentoonstellingen en een goede website (www.feestweetwatjeviert.nl) met meer informatie over feesten; geschikt voor de bovenbouw.
- ▶ Op www.venstersopkatholiekgeloven.nl staat informatie over 'katholiek en hun vieringen (feesten)'.
- ▶ Op www.vkonet.nl/viereninprimaionderwijs vindt u het praktijkboek voor het basisonderwijs 'Vieren op het ritme van de natuur', met suggesties voor vieringen het gehele jaar door.

Vieren

De week van het katholiek onderwijs kan geen beter slot krijgen dan een viering voor de hele school. De leerlingen zijn van groep één tot en met groep acht zijn op verschillende manieren bezig geweest met het thema 'Feest vieren'. In een gezamenlijke viering komen alle lijnen bij elkaar. Dat scheidt verbondenheid. Stel voor de voorbereiding een werkgroep samen die bestaat uit één leerkracht uit de onderbouw, één uit de middenbouw en één uit de bovenbouw. U kunt er ook enkele geïnteresseerde leerlingen uit groep zeven/acht of ouders bij betrekken. Hier volgen enkele suggesties voor de viering.

- ▶ Kies één van de twee evangelie verhalen uit de lesbrief: 'Een onverwacht feest' (naar Marcus 6, 30-44, katern middenbouw) of 'Een hechte groep' (naar Handelingen 2, 41-47, katern bovenbouw).
  - ▶ Het verhaal over de broden en de vissen verwijst naar de gulheid van God: het kan niet op! Dat is

iets waarvoor je dankbaar kunt zijn. Als dat het thema is, kan er een dwarsverband worden gelegd met het 'cadeau' uit de onderbouw: de natuur waar Sint Franciscus dankbaar voor was. Spreek in een gebed jullie dankbaarheid uit.

- ▶ Het verhaal over de hechte groep van Jezus' leerlingen maakt het mogelijk een verband te leggen tussen de gemeenschap van de eerste christenen en de gemeenschap van de school. Hoe kunnen de leerkrachten en leerlingen van nu zich optrekken aan de levenswijze die in het verhaal wordt beschreven? Je zou het verhaal kunnen laten vertellen door een leerling uit groep 8 en daarna een andere leerling laten vertellen wat jullie als school daarvan kunnen overnemen. De wens om zo met elkaar om te gaan als die hechte groep, kan worden uitgesproken in een gebed.

▶ Maak enkele korte gebeden, die kunnen worden voorgelezen door leerlingen en waarbij steeds een kaars wordt aangestoken. Benoem wat er leeft in de school en bid voor de leerkrachten, leerlingen, ouders en iedereen die bij de school betrokken is.

- ▶ Gebruik de twee liedjes uit de lesbrief voor de viering: het danklied (onderbouw) en 'Eén plus één is twee' (middenbouw)
- ▶ Gebruik wat de kinderen hebben gemaakt: hang de groeps posters uit de bovenbouw en de 'taarten' uit de middenbouw op in de ruimte waar wordt gevierd. Geef ook het 'cadeau' uit de onderbouw een plaats.
- ▶ In de middenbouw hebben de kinderen nagedacht over welke talenten zij hebben gekregen, die zij kunnen uitdelen. Vraag kinderen die een instrument bespelen of die een ander talent hebben dat kan worden ingezet, een bijdrage te leveren aan de viering. Maak er een feestelijke viering van die past bij jullie school.

Voor het team

De week van het katholiek onderwijs kan een mooie aanleiding zijn om als team in gesprek te gaan over de katholieke identiteit. Hoe die identiteit vorm krijgt is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Tien suggesties voor onderlinge dialoog:

- 1 Zet de lesbrief op de agenda van een teamvergadering voorafgaand aan de week van het katholiek onderwijs en neem globaal de drie katernen door, zodat jullie weten wat er wordt gedaan in de onderbouw, de middenbouw en de bovenbouw.
- 2 Doe in het team de quiz over kerkelijke feesten (katern bovenbouw).
- 3 Bespreek het thema van de lesbrief: 'Feest vieren'. Hoe gebeurt dat, op jullie school? Welke vieringen zijn er in het jaar? Welke vieringen zou je willen invoeren? U kunt hierbij gebruik maken van het praktijkboek 'Vieren op het ritme van de natuur' (www.vkonet.nl/viereninhetprimaironderwijs).
- 4 Denk na over hoe jullie de vieringen op school zo kunnen inrichten, dat ieder kind zich op zijn gemak voelt, ook als het een andere achtergrond heeft.
- 5 Ga in gesprek over de stelling: *Jij bent ook verantwoordelijk voor de katholieke identiteit van deze school!*
- 6 Hoe zien jullie de gemeenschap van jullie school? Wat voor een groep zijn jullie? (Deze vraag wordt gesteld in het katern van de bovenbouw).
- 7 Gebruiken jullie een methode voor de lessen godsdienst-levensbeschouwing? Hoe zijn jullie ervaringen? Wat hebben jullie nodig om deze lessen goed te kunnen geven?
- 8 Is er contact met de plaatselijke parochie? Hoe ervaren jullie dat? Als er geen relatie is: hoe zou de brug geslagen kunnen worden tussen de school en de parochie?
- 9 'Aandacht voor de zwakkere' is een kenmerk van katholiek onderwijs. Hoe gaan jullie daarmee om op school en in de samenleving?
- 10 Kies een speerpunt met betrekking tot de katholieke identiteit van jullie school en maak daar samen werk van.

